
Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas

2022/0212(BUD)

29.9.2022

NUOMONĖ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto

pateikta Biudžeto komitetui

dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto – visi skirsniai
(2022/0212(BUD))

Nuomonės referentas: Andrea Caroppo

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Biudžeto komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad reikia imtis tvirtų priemonių, kuriomis būtų siekiama užtikrinti kartu kaitą žemės ūkio sektoriuje, remiant jaunųjų ūkininkų startuolius, palengvinant jų patekimą į ūkininkavimo veiklą ir sudarant palankesnes sąlygas jaunimui ir moterims perimti ūkius, nes jie atlieka esminį vaidmenį išlaikant kaimo vietovių ekonominį atsparumą; ragina padidinti jaunesiems ūkininkams teikiamos paramos lygį;
2. susirūpinęs pažymi, kad kaimo vietovėse mažėja iš žemės ūkio veiklos gaunamų pajamų dalis ir tęsiasi kaimo deagrarizacija, dėl to mažėja šiame sektoriuje visą darbo dieną dirbančių asmenų skaičius, taip pat mažėja pajamų iš žemės ūkio dalis žemės ūkio veiklą vykdančių namų ūkių pajamų struktūroje; atkreipia dėmesį į tai, kad gyventojų skaičiaus mažėjimas kaimo vietovėse daro neigiamą poveikį žemės ūkiui ir atokioms kaimo vietovėms; pabrėžia, kad dėl to didėja skurdo ir socialinės atskirties rizika; ragina Komisiją ir valstybes nares daugiau dėmesio skirti kaimo vietovių finansavimui iš Regioninės plėtros fondo ir pagal sanglaudos politiką; atkreipia dėmesį į tai, kad regionuose vis labiau reikalingi aukštos kvalifikacijos jauni specialistai, ir ragina valstybes nares imtis būtinų priemonių, įskaitant finansines paskatas, siekiant paskatinti jaunimą studijuoti žemės ūkio profesijas, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas vyresnio amžiaus žmonių žinių perdavimui jaunajai kartai;
3. ragina Komisiją ir valstybes nares skirti biudžeto išteklių kovos su lyčių nelygybe priemonėms parengti ir įgyvendinti; atkreipia dėmesį į tai, kad labai svarbu kaimo vietovėse verslininkėms sudaryti palankią aplinką, įskaitant teisinius ir politinius aspektus, kad būtų užtikrinta geresnė prieiga prie informacijos, žinių ir įgūdžių, taip pat sudarytos palankesnės sąlygos naudotis finansiniais ištekliais – taip kaimo vietovėse būtų sukurta daugiau darbo vietų;
4. pabrėžia, kad svarbu finansuoti žemės ūkio ir maisto pramonės sektoriaus mokslinius tyrimus ir inovacijas pasitelkiant programos „Europos Horizontas“ biudžetą, Europos inovacijų partnerystes (EIP), bandomuosius projektus, parengiamuosius veiksmus ir taikant novatoriškas žemės ūkio technologijas bei tvarius evoliucinius procesus skatinančias biotechnologijas; primena, kad Komisija visų pirma turi nustatyti priemones, kad sudarytų galimybes ūkininkams, įskaitant smulkiuosius, vidutinius ir jaunosius ūkininkus, teikti nepriklausomą ir nešališką techninę pagalbą bei naujausią informaciją, kad jie galėtų naudotis tokių programų teikiama nauda; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad reikia užtikrinti geografinę pusiausvyrą tarp valstybių narių galimybių gauti lėšų pagal šias programas požiūriu; pabrėžia būtinybę užtikrinti, kad mokslinių tyrimų rezultatais ir inovacijomis galėtų pasinaudoti ūkiai; pabrėžia, kad ūkininkams reikia alternatyvų cheminiams augalų apsaugos produktams bei sintetinėms trąšoms ir kad todėl būtina paspartinti tokių produktų patvirtinimą ir jų patekimą rinkai; ragina Komisiją stebėti, kokie finansavimo šaltiniai galėtų būti skirti tvarių trąšų ir alternatyvių augalų apsaugos produktų gamybos plėtrai užtikrinti, pvz., Europos inovacijos ir technologijos institutui (EIT) skirta biudžeto eilutė pagal programą „Europos horizontas“;

5. pabrėžia, kad bendruomenės inicijuotos vietos plėtros iniciatyvos atlieka pagrindinį vaidmenį išlaikant ir atkuriant vietos kaimo ekonomikos gyvybingumą bei klestėjimą ir tai, kad reikia išlaikyti pakankamą iniciatyvos LEADER finansavimo lygį; ragina valstybes nares visapusiškai pasinaudoti iniciatyvos LEADER pajėgumais;
6. palankiai vertina Sąjungos pastangas paspartinti skaitmeninę pertvarką žemės ūkio sektoriuje ir kaimo vietovėse, nes tai itin svarbu siekiant užtikrinti atsparumą ir sustabdyti gyventojų skaičiaus mažėjimą šiose vietovėse; pažymi, kad svarbu toliau remti investicijas į modernizavimą ir inovacijas siekiant, kad žemės ūkio sektorius galėtų prisidėti prie Europos žaliojo kurso, Biologinės įvairovės strategijos ir strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslų įgyvendinimo; pabrėžia, kad skaitmeninei pertvarkai žemės ūkio sektoriuje reikia daugiau paramos, ypač dėl to, kad žemės ūkio maisto produktų grandinėje dalyvaujantys asmenys patiria didėjančią Rusijos karo Ukrainoje ir COVID-19 pandemijos poveikį; pažymi, kad, nepaisant skaitmeninio darbotvarkės, naujausioje Europos Audito Rūmų ataskaitoje pabrėžiama, kad pagrindinės kliūtys, pvz., duomenų formatų standartizavimo stoka, reiškia, kad daug žemės ūkio duomenų vis dar nėra veiksmingai naudojami arba nėra išnaudojamas visas jų potencialas;
7. pabrėžia, kad trūksta kaimo politikos, kuria būtų siekiama sukurti inovacijų ekosistemą siekiant remti žinių kūrimą ir technologijų sklaidą; ragina Komisiją ir valstybes nares skirti pakankamai investicijų į įgūdžius ir IRT infrastruktūrą, palengvinant verslininkų ir MVĮ prieigą ir remiant vietos tiekimo grandinės plėtrą;
8. primygtinai reikalauja, kad Sąjungos biudžeto pajamos, gaunamos kaip bet kokios žemės ūkio sektoriaus asignuotosios pajamos arba kaip lėšos, susigrąžintos dėl pažeidimų žemės ūkio sektoriuje ankstesniais metais, liktų šiam sektoriui;
9. primygtinai reikalauja, kad Komisija pateiktų bendrus veislių konversijos planus tiems regionams, kurie jau nukentėjo dėl patogenų poveikio, ir teiktų susijusią finansinę paramą bei nemokamą techninę pagalbą ūkininkams; primena, kad šiuo atžvilgiu moksliniai tyrimai taip pat yra labai svarbūs siekiant rasti techninius sprendimus, kuriuos būtų galima panaudoti siekiant pritaikyti mūsų žemės ūkį prie klimato kaitos;
10. pažymi, kad kaimo bendruomenės ir ūkininkai, ypač smulkūs ir jaunieji ūkininkai, patiria ribotų jų investavimo pajėgumų įtaką, o pagrindinė to priežastis yra kylančios energijos kainos ir dujų krizė, turinčios grandininį poveikį, dėl kurio didėja žaliavų kainos;
11. primygtinai tvirtina, kad būtina padidinti biudžetą atsižvelgiant į didelius iššūkius, su kuriais susiduria žemės ūkio maisto produktų sektorius 2022 m. ir su kuriais jis ir toliau susidurs 2023 m., visų pirma dėl didėjančio nepagrįstos ir neišprovokuotos Rusijos agresijos Ukrainoje ir COVID-19 pandemijos poveikio, kuris taip pat daro įtaką apsirūpinimo maistu saugumui ir įperkamumui Sąjungoje, nes Rusijos karas prieš Ukrainą labai pablogino jau ir taip sunkią ir sudėtingą padėtį, susijusią su prieiga prie žaliavų ir jų įperkamumu, taip pat padidėjusia spekuliacija žemės ūkio biržos prekių rinkose; primena, kad reikia numatyti pakankamas maržas iki viršutinių ribų, kad būtų galima reaguoti į nenumatytas aplinkybes, nes ekonominės perspektyvos tebėra neaiškios;
12. atkreipia dėmesį į tai, kad keletas žemės ūkio sektorių smarkiai nukentėjo nuo COVID-

19 protrūkio, Rusijos invazijos į Ukrainą ir kitų krizių; pakartoja, kad šios krizės turi rimtų pasekmių, įskaitant išaugusias energijos ir žemės ūkio žaliavų, pvz., trąšų, kainas, dėl kurių kyla pavojus mūsų ūkininkų pajamoms; ragina toliau ir labiau tikslingai didinti atitinkamų biudžeto eilučių, skirtų rinkos rėmimo priemonėms, asignavimus, taip pat atsižvelgiant į neigiamą afrikinio kiaulių maro ir paukščių gripo poveikį Sąjungos ūkininkams, taigi ir maisto tiekimo grandinei; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į užsitęsusią Ukrainos uostų blokadą, svarbu didinti Sąjungos savarankiškumą ir Ukrainos žemės ūkio produktų eksporto pajėgumus; ragina Komisiją padidinti finansinius asignavimus valstybėms narėms, kurios ribojasi su Ukraina ir kurios turi prieigą prie jūros, siekiant padidinti sandėliavimo pajėgumus uostuose ir remti vietos infrastruktūrą; taip pat palankiai vertina visus kitus papildomas paramos, kurią suteikė Komisija, būdus nuo karo Ukrainoje nukentėjusiems ūkininkams pvz., rinkos intervencijas, išskirtinę paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), ankstyvą tiesioginių išmokų išmokėjimą, taip pat nukrypti leidžiančias nuostatas dėl žalinimo įsipareigojimų; tikisi, kad, jei krizė ir Ukrainos karo padariniai bus jaučiami ir ateityje, Komisija bus pasirengusi remti ūkininkus ir 2023 m.;

13. palankiai vertina tai, jog biudžeto projekte Komisija pasiūlė, kad naujas žemės ūkio rezervas 2023 m. būtų sudarytas tik iš turimų Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) viršutinių ribų dalių lėšų ir kad likusi 2022 m. krizių rezervo dalis būtų perskirstyta ūkininkams; primygtinai reikalauja, kad finansinė drausmė nebūtų naudojama naujam žemės ūkio rezervui 2023 m. užpildyti;
14. atkreipia dėmesį į laipsnišką ekonominių procesų globalizaciją, sparčią koncentraciją ir integraciją likusioje rinkos grandinėje, augančius ES gamybos standartus ir investicijų koncentraciją urbanistiniuose centruose ir sektoriuose, kuriuose gaunama didesnė grąža; pažymi, kad dėl šių reiškinių didėja pajamų skirtumas tarp žemės ūkio ir kitų ekonomikos sektorių, todėl bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) biudžeto perspektyvoje ateinančiais metais pirmenybė turėtų būti teikiama aukščiausio įmanomo žemės ūkio gamybos pelningumo ir kuo tvirtesnės ūkininkų padėties tiekimo grandinėse išlaikymui;
15. palankiai vertina tai, kad mobilizuotas krizių rezervas siekiant finansuoti išskirtines priemones, skirtas didžiausią neigiamą poveikį dėl karo Ukrainoje patiriantiems Sąjungos ūkininkams remti; ragina Komisiją parengti išsamią analizę, kaip valstybės narės išleido savo krizių rezervo paketus, ir iširti, ar parama buvo skirta sektoriams, kuriuos labiausiai paveikė dabartinė krizė; kartu ragina atlikti išsamią šios intervencijos poveikio žemės ūkio sektoriui analizę ir pabrėžia, kad svarbu skirti naujų išteklių, be kita ko, ne pagal BŽŪP, siekiant stabilizuoti padėtį degalų ir neorganinių trąšų rinkose; pabrėžia, kad turi būti galima greitai vėl mobilizuoti krizių rezervą;
16. pabrėžia, kad reikia atidžiai stebėti nacionalinius BŽŪP strateginius planus siekiant užtikrinti, kad jais būtų veiksmingai sudaromos sąlygos Sąjungos žemės ūkiui, įskaitant žemės ūkio maisto produktų grandinę, užtikrinti veiksmingą ir stabilų ūkių veikimą, gyvybingumą ir aprūpinimą maistu ir sumažinti rinkos sukrėtimus, kilusius dėl Rusijos invazijos į Ukrainą; pakartoja, kad Taryba turi išlaikyti plataus užmojo daugiamečių biudžetą pagal 3 išlaidų kategoriją, atsižvelgiant į poreikį remti ūkininkus, kad būtų užtikrintas apsirūpinimo maistu saugumas;

17. pakartoja, kad reikia remti Sąjungos ūkininkus ir žemės ūkio bei maisto produktų gamintojus ir sudaryti jiems sąlygas pasirengti būsimiems iššūkiams, sykiu išsaugant jų pajamas ir konkurencingumą, kad jie galėtų užtikrinti apsirūpinimo maistu saugumą; primena, kad COVID-19 pandemija ir Rusijos invazija į Ukrainą išryškino strateginį žemės ūkio vaidmenį užtikrinant apsirūpinimą maistu; ragina valstybes nares skirti papildomų išorės asignuotųjų pajamų apsirūpinimo maistu saugumui finansuoti naudojantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone ir sanglaudos fondais; ragina Komisiją 2023 m. nepaskirstytų lėšų atsargų pagrindiniu prioritetu padaryti apsirūpinimo maistu saugumą; ragina Komisiją mobilizuoti specialių priemonių lėšas, kad Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonei (KVTBP) būtų skirta papildomų lėšų;
18. apgailestauja, kad dėl klimato kaitos Europoje labai padaugėjo miškų gaisrų, ir primygtinai ragina valstybes nares stiprinti gaisrų prevencijos priemones ir gerinti ūkininkų galimybes naudotis drėkinimo paslaugomis, taip pat modernizuoti įrenginius pagal nacionalinius strateginius planus; be to, mano, kad būtina skubiai skatinti miškų atkūrimą Sąjungoje;
19. palankiai vertina Komisijos tikslą sumažinti Sąjungos priklausomybę nuo energijos iš trečiųjų šalių, tačiau griežtai atmeta jos pasiūlymą suteikti valstybėms narėms galimybę iki 12,5 proc. EŽŪFKP lėšų pasitelkiant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę skirti investicijoms pagal skyrių „RePowerEU“ remti; mano, kad toks lėšų perkėlimas kelia pavojų pagrindinių BŽŪP tikslų įgyvendinimui ir kad dėl būtinybės perprogramuoti lėšas gali būti vėluojama ir gali būti užkraunama nereikalinga administracinė našta; primena, kad BŽŪP negali būti naudojama kaip svertas siekiant visų naujų Sąjungos politinių tikslų ir kad turi būti toliau vykdomi jos įgaliojimai ūkininkų atžvilgiu, kad būtų užtikrintas mūsų savarankiškumas maisto srityje; atkreipia dėmesį į tai, kad pagal Reglamentą dėl BŽŪP strateginių planų jau leidžiama finansuoti investicijas ir priemones, panašias į tas, kurios siūlomos pagal iniciatyvą „REPowerEU“;
20. pabrėžia, kad 2023 m. yra pirmieji naujos BŽŪP ir naujo jos įgyvendinimo modelio, grindžiamo veiklos rezultatais, taikymo metai; atkreipia dėmesį į tai, jog labai svarbu, kad naujoji BŽŪP būtų paremta tvirtu biudžetu, ir kad valstybės narės turi būti pasirengusios ir finansiškai remiamos, kad įvykdytų perėjimą prie naujos sistemos; pabrėžia, kad pagal strateginius planus numatoma daug naujų praktikos metodų ir priemonių, pvz., naujos patobulintos ekologinės sistemos, ūkių konsultavimo paslaugos ar praktika, taip pat padėsianti pasiekti strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ nustatytus tikslus, kaip antai, anglies dioksido sekvestraciją dirvožemyje didinantis ūkininkavimas, agrarinė miškininkystė ir durpininkystė; mano, jog norint, kad ūkininkai jomis naudotųsi dideliu mastu, reikia juos taip pat remti finansiškai;
21. pabrėžia, jog reikia rasti finansavimą ne pagal bendrą žemės ūkio politiką, kad būtų galima teikti *ad hoc* paramą sektoriams, kurie patiria išorės politinių ar su sveikata susijusių suvaržymų;
22. pabrėžia, jog Komisija pripažįsta, kad klimato kaita yra rizika, kuri 2023 m. gali turėti įtakos humanitarinės pagalbos išlaidoms pagal 6 išlaidų kategoriją „Kaimyninės šalys ir pasaulis“; vis dėlto apgailestauja dėl to, kad šioje 6 išlaidų kategorijoje palikta nulinė

marža, nepaisant poreikio lanksčiai reaguoti į humanitarines krizes, kurios gali kilti dėl klimato kaitos arba kurioms ji daro poveikį, taip pat į COVID-19 poveikį, maisto kainų infliaciją ir Rusijos invaziją;

23. ragina Komisiją padidinti lėšas pagal KVTBP krizių valdymo mechanizmo eilutę, kad pagal greitojo reagavimo ramstį būtų sukurta apsirūpinimo maistu saugumo pasaulyje programa.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	29.9.2022
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 36 -: 0 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Marc Tarabella, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Eric Andrieu, Marie Dauchy, Ladislav Ilčić, Benoît Lutgen, Cristina Maestre Martín De Almagro, Tilly Metz, Tom Vandenkendelaere
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Alessandra Basso, Gianna Gancia, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Rainer Wieland

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

36	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Alessandra Basso, Marie Dauchy, Gianna Gancia
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Benoît Lutgen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Tom Vandenkendelaere, Rainer Wieland, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Marc Tarabella
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Bronis Ropė

0	-

4	0
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Sarah Wiener

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė